

Natuur in je school

 Subsidiereglement

INHOUDSTAFEL

1	Inleiding	3
1.1	Beleidsmatige situering	3
1.2	Doel van de projectoproep	3
1.3	Voorwerp van de projectoproep	3
1.4	Beleidsvaluatie	4
1.5	Contact / FAQ	4
2	Voorwaarden en procedure	4
2.1	Ontvankelijkheid van het dossier	4
2.1.1	Ontvankelijkheidsvoorwaarden	4
2.1.2	In aanmerking komende kosten	6
2.2	Procedure	7
3	Beoordeling, selectie, toekenning en uitbetaling.....	8
3.1	Beoordelingscriteria en selectie	8
3.2	Toekenning en uitbetaling van de subsidies	9
4	Verplichtingen na toekenning	10
4.1	Termijn van uitvoering en instandhouding	10
4.2	Rapportering	11
4.3	Communicatie en openbaarmaking	11
4.4	Sancties	12
5	Gegevensgebruik en verwerking	12
6	Verklarende woordenlijst	13

1 INLEIDING

1.1 BELEIDSMATIGE SITUERING

Meer natuur op school draagt rechtstreeks bij aan een robuuste veerkrachtige Vlaamse natuur. Natuurgebaseerde klimaatadaptieve maatregelen zorgen voor meer infiltratie en buffering van water, aanvullen van grondwater en kunnen hittestress actief bestrijden.

Een natuurlijker schoolomgeving ondersteunt bovendien rechtstreeks de onderwijsopdracht. Meer buiten leren heeft positieve effecten op leerresultaten van leerlingen en het welzijn op school voor leerlingen, personeel en andere gebruikers.

Verder bepaalt de inrichting van de schoolomgeving voor een deel wat we als de norm beschouwen voor de inrichting van infrastructuur in onze bebouwde ruimte. Deze projectoproep werkt op een concrete manier aan meer draagvlak bij leerlingen, ouders en leerkrachten voor ontharding en natuurgebaseerde oplossingen en draagt zo bij aan de Transitieprioriteit Omgeving voor de toekomst.

1.2 DOEL VAN DE PROJECTOPROEP

Via deze oproep wil de Vlaamse overheid onderwijsinstellingen stimuleren om hun schooldomein vanuit een geïntegreerde visie te vergroenen en hierbij voldoende aandacht te besteden aan biodiversiteit.

De Vlaamse Regering maakt hiervoor maximaal 9 miljoen euro vrij.

Kinderen en jongeren brengen veel tijd door in de schoolomgeving. In een natuurlijk ingerichte school kan hun betrokkenheid bij natuur groeien. Daarom wordt er enerzijds veel belang gehecht aan de ecologische duurzaamheid van de projectvoorstellen. Wordt er aandacht besteed aan de soort beplanting (inheems, soortenrijk, structuurrijk...)? Is er ook al aandacht voor het beheer (ecologische aanpak, ruimte voor natuurlijke processen ...)? Wordt er rekening gehouden met de gevolgen van klimaatveranderingen (via waterretentie en -infiltratie, schaduw creëren, ontharding...)? Wordt er nagedacht over goede bodemzorg voor, tijdens en na het ontharden?

Anderzijds zal een zeer biodiverse schoolomgeving maar weinig impact hebben wanneer leerlingen en personeel er geen gebruik van kunnen maken. Daarom is de speelplaatsvisie van de school een essentieel onderdeel van een projectvoorstel. Hoe wil het project de natuurbetrokkenheid van leerlingen stimuleren? Zet het project aan tot (meer) natuureducatie, buiten leren, beweging en creativiteit, ...? Hoe zijn de noden van leerkrachten en leerlingen meegenomen in het ontwerp van een buitenleerruimte? ...

1.3 VOORWERP VAN DE PROJECTOPROEP

Enkel volgende projecten in het Vlaamse Gewest komen in aanmerking:

- projecten die leiden tot een netto-toename van de oppervlakte natuur of;
- projecten die leiden tot een verbetering van de natuurkwaliteit of;
- projecten die leiden tot het realiseren van een effectieve natuuroplossing voor klimaatadaptatie.

Het projectvoorstel moet worden ingediend door een door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming erkende onderwijsinstelling voor basis of secundair onderwijs in het Vlaamse Gewest.

Natuur in je School financiert maximum 80% van de goedgekeurde projectbegroting. De gevraagde steun bedraagt minimum 20.000 euro en maximum 200.000 euro per project.

1.4 BELEIDSEVALUATIE

Conform artikel 76/2 van het VCO zal de Vlaamse overheid de subsidieoproep inhoudelijk en financieel evalueren aan de hand van volgende indicatoren:

- het aantal aanvragen;
- het aantal gesubsidieerde onderwijsinstellingen;
- het aantal vierkante meters natuurlijk ingericht schooldomein;
- het aantal vierkante meters dat onthard wordt;
- de kostprijs van het natuurlijk ingericht schooldomein per vierkante meter per type inrichting.

1.5 CONTACT / FAQ

Dit reglement met alle noodzakelijke informatie is beschikbaar op de website van het departement. Bijkomende vragen kunnen gesteld worden via natuurinjeschool.omgeving@vlaanderen.be.

2 VOORWAARDEN EN PROCEDURE

2.1 ONTVANKELIJKHEID VAN HET DOSSIER

2.1.1 Ontvankelijkheidsvoorwaarden

Artikel 1. Een aanvraag is ontvankelijk als ze voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is ingediend door een aanvrager zoals beschreven in artikel 2;
- 2° ze is tijdig en volledig ingediend conform artikel 3;
- 3° het projectvoorstel voldoet aan de beschrijving vermeld in artikel 4.

Artikel 2.

§1. De aanvrager is een door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming erkende onderwijsinstelling voor basis of secundair onderwijs in het Vlaamse Gewest. Deze onderwijsinstelling mag tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoren.

De aanvrager is eigenaar of beheerder van het in te richten gebied. Om een voldoende lange levensduur van het project te garanderen moet de eigendomssituatie van het projectgebied duidelijk zijn. Indien het projectgebied geen of geen volledige eigendom is van de aanvrager of een projectpartner, is een langdurige gebruiksovereenkomst of vergelijkbaar van minstens 10 jaar tussen eigenaar(s) en de aanvrager noodzakelijk. In dat geval moet een schriftelijk bewijs als bijlage toegevoegd worden aan de aanvraag.

§2. Een project kan maar door één aanvrager worden ingediend. In geval van meerdere partners die het projectvoorstel gezamenlijk indienen, wordt één partner aangeduid als aanvrager. In het aanvraagdossier wordt in dat geval een door de andere partners ondertekend bewijs van het mandaat van de aanvrager toegevoegd als bijlage.

In geval van een samenwerkingsverband met meerdere partners wordt de subsidie of toelage toegekend aan de aanvrager. De aanvrager is verantwoordelijk voor het verdelen van de financiële middelen uit de subsidie of toelage over de verschillende partners en dit volgens de onderlinge afspraken.

§3. De aanvrager treedt op als begunstigde bij toekenning van de subsidie. De begunstigde draagt de eindverantwoordelijkheid, is aanspreekpunt en staat in voor de realisatie van het gesubsidieerde project.

Artikel 3. De aanvraag moet uiterlijk op 18 september 2023 om 9u00 ingediend zijn bij het departement via het daartoe voorziene aanvraagformulier dat het departement via haar website ter beschikking stelt.

Het aanvraagformulier moet volledig en correct ingevuld zijn en al de volgende bijlagen bevatten:

- 1° het projectvoorstel dat minstens een eerste versie van het idee van de school over de inrichting en het (educatief) gebruik van de natuurlijke inrichting bevat;
- 2° de projectbegroting met een gedetailleerde raming van de projectinkomsten en projectuitgaven;
- 3° de (voorlopige) inrichtingsplannen, met vermelding hoe deze tot stand kwam(en) (door wie opgemaakt, wie had inspraak...);
- 4° foto's van de huidige situatie en een overzichtsplan met aanduiding waar de foto's zijn genomen, gebundeld in één pdf document, met duidelijke foto's vanuit verschillende hoeken;
- 5° indien van toepassing het bewijs van mandaat van de aanvrager indien meerdere partners een gezamenlijk project indienen;
- 6° indien van toepassing het bewijs van een gebruiksovereenkomst of vergelijkbaar van minstens 10 jaar tussen de eigenaar(s) en de aanvrager.

Voor het projectvoorstel en de projectbegroting stelt het departement sjablonen ter beschikking die de aanvrager moet invullen. Projectvoorstellen of -begrotingen waarvoor niet gebruikt wordt gemaakt van de sjablonen komen niet in aanmerking.

De sjablonen en instructies over de indiening vind je terug op de website van het departement.

Artikel 4.

§1. Het projectvoorstel voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° enkel projecten in het Vlaamse Gewest die leiden tot een netto-toename van de oppervlakte natuur, tot een verbetering van de natuurkwaliteit of tot het realiseren van een effectieve natuuroplossing komen in aanmerking. De focus van Natuur in je school ligt op effectieve inrichting. Een projectvoorstel kan niet bestaan uit de ontwerpfase alleen. Het voorstel dient minstens een eerste onderbouwde raming te bevatten van de inrichtingsfase;
- 2° bij aanvang van het project liggen de locatie in het Vlaamse Gewest, de wijze van uitvoering en bij samenwerking, de betrokken partners duidelijk vast;
- 3° het project start ten vroegste op 1 januari 2024. Dit betekent dat er nog geen werken op het terrein werden uitgevoerd of andere dienstverlening (advies, ontwerp,...) werd geleverd.

Het project dient in 2024 effectief van start te gaan en dit uiterlijk vóór 31 december 2024. Onder start wordt ook begrepen het contracteren van een professionele partner die het inrichtingsplan opmaakt. De effectieve terreinwerken kunnen later aanvangen;

4° Het project moet afgerond zijn vóór 31 december 2026. Dit houdt in dat alle gesubsidieerde activiteiten en werken zijn uitgevoerd.

§2. Het project of een onderdeel van het project kan niet bestaan uit het uitvoeren van wettelijke verplichtingen en mag niet in strijd zijn met bestaande wetgeving. De financiering vormt geen garantie op het bekomen van vergunningen. De aanvrager informeert zich daarom best op voorhand over de eventueel aan te vragen vergunningen inzake bijvoorbeeld vegetatie- of reliëfwijziging (bv. een omgevingsvergunning).

§3. De gevraagde subsidie bedraagt minimaal 20.000 euro en maximaal 200.000 euro. De minister kan per project 'Natuur in je School' een subsidie van maximum 80% van de goedgekeurde projectbegroting incl. BTW toekennen.

2.1.2 In aanmerking komende kosten

Artikel 5. Enkel kosten (incl. BTW) die gemaakt worden binnen de termijn van uitvoering van het project komen in aanmerking voor de subsidie.

Artikel 6. Ontwerpfase en advies

Kosten voor de opmaak van een meer gedetailleerd ontwerp komen in aanmerking zoals:

- kosten voor ondersteuning (ontwikkelen van een visie, advies over inheemse aanplantingen, advies over beheer, ander technisch advies...);
- kosten voor de opmaak van een gedetailleerd inrichtingsplan.

De aanvrager beschrijft in het projectvoorstel welke stappen zullen gezet worden in de ontwerpfase en welke kosten hiervoor zullen gemaakt worden.

Alle kosten voor de ontwerpfase (opmaak inrichtingsplan, advies, ondersteuning,...) mogen niet meer dan 10% van de totale projectkost bedragen én mogen het maximum van 20.000 euro niet overschrijden.

Artikel 7. Inrichtingsfase

§1. Alle inrichtingskosten voor natuurgebaseerde maatregelen en klimaatadaptatie op school met uitzondering van de kosten vermeld in artikel 9, komen in aanmerking, zoals:

- kosten voor ontharding (uitbreken, afvoer, riolering/drainage);
- kosten voor grondwerken;
- kosten voor preventie van bodemverdichting tijdens de werken en bodemverbetering erna;
- kosten voor de inrichting van watercaptatie zoals wadi's;
- kosten voor de aankoop van plantgoed;
- kosten voor werken uitgevoerd door een groenaannemer;
- kosten voor huur materieel;
- kosten voor de inrichting van groengevels.

§2. Kosten voor infrastructuur die bijdraagt aan de kwaliteit, gebruiksvriendelijkheid of het educatief gebruik van het project, maar niet rechtstreeks aan de natuurwaarde, komen in aanmerking. Deze kosten mogen samen niet meer dan 30% van de totale projectkost inhouden. Het gaat hierbij om kosten voor aankoop of aanleg van infrastructuur die nodig is voor de realisatie van de natuuroplossing, die bijdraagt aan de effectiviteit ervan of waardoor de natuurbeleving wordt bevorderd.

Hieronder vallen ook:

- (half-) verharding. Kosten hiervoor komen enkel in aanmerking indien de netto verharde oppervlakte in het project daalt.
- kosten voor de inrichting van speelheuvelds, buitenklas, zit- en speelelementen.

Artikel 8. Al de volgende kosten komen niet in aanmerking:

- 1° catering of vergoedingen voor vergaderingen;
- 2° kosten voor los (didactisch) materiaal (bv. kruiwagens, emmers, schoppen...);
- 3° personeels-, werkings- en investeringskosten die niet direct gekoppeld zijn aan de uitvoering van het project;
- 4° kosten van schoolpersoneel;
- 5° kosten voor activiteiten die gerealiseerd zijn buiten de projecttermijn die aanmerking komt voor subsidiëring;
- 6° overheadkosten;
- 7° kosten voor activiteiten die krachtens een wet, decreet of besluit verplicht zijn;
- 8° kosten voor regulier onderhoud;
- 9° kosten voor de realisatie van een groendak of regenwaterput;
- 10° kosten voor infrastructuur zonder rechtstreekse link met natuur of klimaatadaptatie zoals een schoolpoort, een fietsenstalling, een laadpaal, ...;
- 11° boetes, financiële sancties, schulden en gerechtskosten.

2.2 PROCEDURE

Artikel 9. Het departement onderzoekt de volledigheid en ontvankelijkheid van de aanvragen voor 1 oktober 2023.

Binnen tien werkdagen na sluiting van de projectoproep ontvangt elke aanvrager een bericht van het departement met de melding of de aanvraag volledig is. Bij ontstentenis van een tijdig bericht wordt de aanvraag geacht volledig te zijn.

Aanvragen die onvolledig zijn, kunnen binnen een termijn van vier dagen na melding van de onvolledigheid vervolledigd worden. Indien de aanvrager de ontbrekende documenten niet tijdig bezorgt, is de aanvraag onvolledig en dus onontvankelijk.

Binnen de twintig werkdagen na sluiting van de oproep ontvangt elke aanvrager een bericht van het departement over de ontvankelijkheid van de aanvraag. Bij ontstentenis van een tijdig bericht van het departement wordt de aanvraag geacht onontvankelijk te zijn.

Artikel 10. De ontvankelijke aanvragen worden beoordeeld door een jury, die uit vertegenwoordigers van het departement en het Agentschap voor Natuur en Bos bestaat.

Het departement stelt het juryverslag op en laat het goedkeuren door de voorzitter van de jury.

Dit verslag bevat:

- 1° de conclusies van het ontvankelijkheidsonderzoek door het departement;
- 2° de samenstelling van de jury;
- 3° de datum/data van de bijeenkomst van de jury;
- 4° een beknopte beoordeling van elk project op basis van de beoordelingscriteria zoals bepaald in artikel 12;
- 5° een rangschikking van de projecten op basis van de beoordeling;
- 6° een overzicht van de projecten die de jury voordraagt voor subsidiëring op basis van de rangschikking.

Het departement bezorgt het verslag van de jury aan de minister.

Artikel 11. De minister beslist welke projecten 'Natuur in je School' gesubsidieerd worden en legt de subsidie vast bij ministerieel besluit.

Het departement brengt de aanvragers op de hoogte van de beslissing van de minister.

3 BEOORDELING, SELECTIE, TOEKENNING EN UITBETALING

3.1 BEOORDELINGSCRITERIA EN SELECTIE

Artikel 12.

§1. De jury beoordeelt de ontvankelijke projectvoorstellen op basis van volgende beoordelingscriteria (100 punten):

Om geslaagd te zijn, moet een project minstens de helft van de punten halen op één van de beoordelingscriteria afzonderlijk.

1° de duurzaamheid van het project (40%)

Dit criterium peilt naar de bijdrage van het project aan:

- **Natuurwaarde** (de hoeveelheid bijkomend groen op het domein, de natuurlijkheid van de soortensamenstelling en de keuze voor inheems en streekeigen soorten, het behoud van biodiversiteit, de keuze voor voedselplanten voor bestuivers en vogels, de vegetatiestructuur van de natuuroplissing, het planten van bijkomende bomen, de aandacht voor natuurlijke processen en de versterking van ecologische verbindingen, het beperken van de beheerintensiteit noodzakelijk voor de instandhouding van het project);
- **Klimaatadaptatie** (de creatie van extra waterinfiltratie en waterretentie; creatie van schaduw, mate van ontharding);
- **Bodemzorg** (aandacht voor eventuele verontreiniging bij ontharding, goede bodemzorg tijdens en na ontharding door o.a. preventie bodemverdichting, verbetering bodemstructuur);

- **Duurzaam materialengebruik** (zoals hergebruik van bestaande materialen, het gebruik van materialen met een duurzaamheidslabel, gerecycleerd materiaal of een andere door een externe geverifieerde duurzaamheidsclaim. Zie <https://overheid.vlaanderen.be/productgroepen> voor meer informatie.)

2° de educatieve meerwaarde van het project (30%)

Dit criterium peilt naar:

- de kwaliteit van speelplaatsvisie van de school;
- de mate waarin het project bijdraagt aan natuurcontact en natuurbeleving
- de belevingswaarde en gevarieerdheid van de terreininrichting;
- de mate waarin het groen ingezet wordt om bij te dragen aan het welzijn op school (leerlingen, personeel en andere gebruikers);
- de mate waarin het vergroende schooldomein benut zal worden als verlengde van het klaslokaal, de wijze waarop het project geïntegreerd wordt in het pedagogisch project, het schoolwerkplan en het curriculum.

3° de betrokkenheid van stakeholders en externe uitstraling van de natuurwaarde in de ruimere schoolomgeving (15%)

Dit criterium peilt naar:

- de mate van participatie van leerlingen, ouders en buurtbewoners bij het project;
- de mate waarin draagvlak voor het project wordt uitgebouwd;
- de betrokkenheid van belanghebbenden die geen partner zijn in het project;
- de mate waarin het project zal bijdragen aan extra natuurcontact voor derden, de toegankelijkheid van het project voor derden;
- de mate waarin het project de zichtbaarheid van groen vanop de openbare weg versterkt;
- de aanwezigheid expertise binnen het projectteam (incl. externen).

4° de kosten-baten van het project (15%)

Dit criterium peilt naar:

- de mate waarin de beschikbare oppervlakte is ingericht voor natuurgebaseerde klimaatadaptieve maatregelen;
- de mate waarin de projectbegroting de projectinhoud reflecteert;
- het aandeel van de investering in natuurontwikkeling.

§2. De jury rangschikt op basis van het resultaat van deze beoordeling de projectvoorstellen.

In geval van gelijke resultaten worden de betrokken projectvoorstellen onderling gerangschikt op basis van het eerste beoordelingscriterium 'de duurzaamheid van het project'.

3.2 TOEKENNING EN UITBETALING VAN DE SUBSIDIES

Artikel 13. Het subsidiebedrag bedraagt maximaal 80 % van de aanvaarde geraamde kosten incl. BTW voor de activiteiten waarvoor financiering wordt aangevraagd en bedraagt minimaal 20.000 en maximaal 200.000 €.

- 10° groenaanleg: het geheel van maatregelen gericht op het aanleggen van natuurelementen buiten natuurgebieden en bossen. Dit omvat zowel de ontharding van het gebied waar natuurelementen aangelegd zullen worden als de objecten zelf zoals bomenrijen, plantsoenen, grasperken, waterpartijen en hagen;
- 11° groendak: een met planten begroeid en begroend dak, voorzien van een draineerlaag (bij platte daken), een substraatlaag en een vegetatielaag;
- 12° groengevel: het met planten begroeide en begroende gevel;
- 13° (half-) verharding: oppervlakte waarvan de aard en/of toestand van het bodemoppervlak gewijzigd is door het aanbrengen van artificiële ondoorlaatbare of halfdoorlaatbare materialen voor onder meer wegen, woningen en gebouwen waardoor essentiële ecosysteemfuncties van de bodem verloren gaan;
- 14° inrichtingsplan: een schets van het projectvoorstel met daarop de voorziene beplantingen, infrastructuur of educatieve elementen, en (half-)verhardingen. Deze moet voldoende gedetailleerd zijn om enerzijds het project uit te kunnen voeren en anderzijds toe te laten de gevolgen van de werken in te schatten. Het plan moet duidelijke ruimtelijke referenties hebben en inzicht geven in volumes, oppervlaktes en afstanden. Het mag een eenvoudige schets op papier zijn evengoed als een professioneel uitgetekend inrichtingsplan;
- 15° klimaatadaptatie: is de adaptatie aan klimaatverandering of het proces van aanpassing aan de daadwerkelijke en verwachte klimaatverandering en de gevolgen daarvan;
- 16° minister: de Vlaamse minister bevoegd voor de omgeving en de natuur;
- 17° natuur: de levende organismen, hun habitats, de ecosystemen waarvan zij deel uitmaken en de daarmee verbonden uit zichzelf functionerende ecologische processen, ongeacht of deze al dan niet voorkomen in aansluiting op menselijk handelen, met uitsluiting van de cultuurgewassen, de landbouwdieren en de huisdieren;
- 18° natuurelement: elk afzonderlijk element dat natuur bevat;
- 29° natuurlijke soortensamenstelling: inheemse soorten in soortenrijke en structuurrijke vegetaties, geen exoten, cultivars of soortenarme vegetatie;
- 20° natuurontwikkeling: het geheel van maatregelen gericht op het creëren van voorwaarden voor het tot stand komen of het herstel van natuur op een bepaalde plek;
- 21° natuuroplossing: een ingreep die gebruik maakt van de ecosysteemdiensten van natuurlijke of aangepaste ecosystemen om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, en tegelijkertijd voordelen oplevert voor zowel het menselijk welzijn als de biodiversiteit. Deze ingrepen omvatten de bescherming, de aanleg of het herstel van deze ecosystemen, en het duurzaam gebruik ervan;
- 22° ontharding: het fysisch wegnemen van verharding op het terrein zodat verschillende ecosysteemfuncties van de bodem worden hersteld. Verharding vervangen door halfdoorlatende verharding wordt binnen deze oproep niet beschouwd als ontharden;
- 23° onverhard grondoppervlak: een grondoppervlak waarop geen externe materialen worden toegepast om de bodem te verharden, enkel betreding van de ondergrond (door mens of dier) of mechanische handeling zoals maaien, herprofilen of beperkte bodembewerkingen;
- 24° overheadkosten: kosten die men, zij het in mindere mate, ook zou hebben indien het project niet zou worden verwezenlijkt, omdat die kosten hoe dan ook moeten worden gedragen voor het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten;
- 25° partner: een entiteit die een verantwoordelijkheid heeft in de uitvoering van het project en daarvoor mensen en middelen ter beschikking stelt zonder daarvoor door de aanvrager of een andere partner te worden vergoed;
- 26° robuuste veerkrachtige natuur: een robuuste natuur is “sterk” en “stevig gebouwd” en zal een verstoring in haar omgeving (zoals overstroming, droogte of sterke hitte) doorstaan en er niet wezenlijk door veranderen. Een veerkrachtige natuur is “soepel” en “lenig” en kan door een

verstoring tijdelijk verdwijnen, maar zich vervolgens herstellen (bijvoorbeeld door hervestiging vanuit andere gebieden);

27° subsidie: een financiële ondersteuning in de zin van artikel 2, 34° van de VCO van 29 maart 2019 toegekend aan een overheid, organisatie of vereniging, of een samenwerkingsverband;

28° toelage: een financiële ondersteuning in de zin van artikel 2, 35° van de VCO van 29 maart 2019 toegekend aan een onderwijsinstelling die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoort;

29° vegetatiestructuur: de verschillende aanwezige structurelementen in de vegetatie zoals een boom-, struik-, kruid-, gras- of moslaag;

30° volmacht of mandaat: de bevoegdheid om in naam van een ander te handelen. De mandaatgever blijft zelf verantwoordelijk.